

نماینده مردم سیستان در مجلس مطرح کرد:

خامفروشی معادن سیستان باید متوقف شود؛ توسعه صنایع پایین‌دستی، شرط موفقیت پروژه مس و طلای جانجا است

نماینده مردم منطقه سیستان در مجلس با اشاره به ظرفیت‌های گسترده سیستان، گفت: این منطقه با وجود مزیت‌های کم‌نظیر، همچنان از ساختار صنعتی پراکنده و کم‌عمق رنج می‌برد و برای عبور از وضعیت موجود باید به سمت تکمیل زنجیره ارزش، توسعه صنایع کم‌آبر، تقویت زیرساخت‌ها و اتصال به بازارهای منطقه‌ای حرکت کند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی معدن پیشرو؛ فرهاد شهرکی همزمان با روز ملی صنعت و معدن، با تشریح ظرفیت‌های گسترده سیستان در حوزه مرز، معدن، انرژی‌های تجدیدپذیر و نیروی انسانی جوان، گفت: سیستان از جمله مناطق کشور است که با وجود برخورداری از موقعیت ژئوپلیتیکی ممتاز، مرز راهبردی میلک، ظرفیت‌های منطقه آزاد، انرژی‌های بادی و خورشیدی، معادن ارزشمند و نیروی انسانی جوان و مستعد، هنوز سهم متناسبی از سرمایه‌گذاری مولد و تولید ملی ندارد.

وی افزود: مسئله اصلی سیستان کمبود ظرفیت نیست، بلکه فاصله میان «ظرفیت‌های موجود» و «تحقق توسعه صنعتی» است؛ به‌گونه‌ای که ساختار صنعتی منطقه عمدتاً بر واحدهای کوچک، پراکنده و کم‌ارتباط با زنجیره‌های ارزش ملی و منطقه‌ای استوار مانده است.

نماینده مردم منطقه سیستان در مجلس ادامه داد: در چنین شرایطی، صنایع مکمل، خدمات مهندسی، مراکز تحقیق و توسعه، شبکه‌های مالی، خوشه‌های صنعتی و زیرساخت‌های لجستیکی به‌صورت منسجم شکل نگرفته و همین موضوع باعث افزایش هزینه تولید و کاهش رقابت‌پذیری واحدهای صنعتی شده است.

نائب رئیس کمیسیون انرژی مجلس با بیان اینکه نتیجه این وضعیت فعالیت جزیره‌ای واحدهای تولیدی است، تصریح کرد: این ساختار صنعتی توان ایجاد جهش اقتصادی و تحول پایدار در منطقه را ندارد، زیرا از پیوندهای پسین و پیشین و صرفه‌های تجمعی محروم است.

شهرکی در ادامه با اشاره به موانع اصلی توسعه صنعتی سیستان گفت: ضعف زیرساخت‌های پایه شامل برق پایدار، آب صنعتی، حمل‌ونقل و انبارداری، در کنار نااطمینانی منابع آب، پیچیدگی بروکراسی اداری، ضعف نظام تأمین مالی و کمبود نیروی انسانی مهارت‌محور، چهار چالش اساسی در مسیر سرمایه‌گذاری صنعتی منطقه است.

نماینده مردم سیستان در مجلس تأکید کرد: تا زمانی که این موانع ساختاری برطرف نشود، امکان شکل‌گیری سرمایه‌گذاری پایدار و توسعه صنعتی متوازن در منطقه فراهم نخواهد شد.

وی با اشاره به ضرورت بازتعریف الگوی توسعه صنعتی منطقه اظهار کرد: با توجه به شرایط اقلیمی و محدودیت منابع آبی، توسعه صنایع کم‌آبر در سیستان فاقد توجیه اقتصادی است و باید مسیر توسعه به سمت صنایع کم‌آبر، دانش‌بنیان، سبز و صادرات‌محور تغییر کند.

شهرکی افزود: در این چارچوب، صنایع تبدیلی کشاورزی، فرآوری محصولات دامی، بسته‌بندی، سردخانه‌های مدرن، تولید خوراک دام، گیاهان دارویی، صنایع معدنی فرآوری‌محور، انرژی‌های تجدیدپذیر و صنایع کوچک صادرات‌گرا باید در اولویت سیاست‌گذاری صنعتی منطقه قرار گیرد.

وی در ادامه با تأکید بر ضرورت عبور از خامفروشی در بخش معدن گفت: معدن زمانی می‌تواند به موتور توسعه منطقه‌ای تبدیل شود که زنجیره کامل ارزش شامل اکتشاف، استخراج، فرآوری، تولید محصول نهایی، خدمات فنی و مهندسی و بازاریابی در همان منطقه شکل گیرد؛ در غیر این صورت، ارزش افزوده و فرصت‌های اشتغال از منطقه خارج خواهد شد.

نماینده مردم سیستان در مجلس؛ پروژه مس و طلای جانجا را یکی از طرح‌های راهبردی شرق کشور دانست و افزود: این پروژه نباید تنها به مرحله استخراج محدود شود، بلکه باید به هسته شکل‌گیری یک زنجیره کامل صنعتی و معدنی در شمال استان تبدیل شود و با توسعه صنایع پایین‌دستی، زیرساخت‌های انرژی و حمل‌ونقل و بهره‌گیری از ظرفیت نیروهای بومی همراه باشد.

وی همچنین درباره طرح هامون‌تایر آریا اظهار کرد: این پروژه از طرح‌های مهم صنعتی منطقه است که به دلایل مختلف از جمله مشکلات مالی و اجرایی با تأخیر مواجه شده و تعیین تکلیف، تأمین منابع مالی و رفع موانع اجرایی آن ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است؛ چرا که می‌تواند نقش مؤثری در اشتغال‌زایی و تکمیل زنجیره تولید تایرهای سنگین در شمال سیستان داشته باشد.

شهرکی با اشاره به ظرفیت مرز میلک تصریح کرد: مرز زمانی به مزیت پایدار اقتصادی تبدیل می‌شود که در کنار آن صنایع فرآوری، بسته‌بندی، سردخانه، انبارداری و خدمات لجستیکی شکل گیرد؛ در غیر این صورت صرفاً به یک گذرگاه تجاری محدود خواهد شد.

وی ادامه داد: در همین راستا، منطقه آزاد سیستان نیز نباید تنها یک عنوان اداری باقی بماند، بلکه باید به سکوی جذب سرمایه‌گذاری، تسهیل تجارت و

توسعه صادرات به بازارهای افغانستان، آسیای میانه و کریدورهای شرقی کشور تبدیل شود.

نماینده مردم زابل، زهک، نیمروز، هامون و هیرمند در مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: آینده صنعتی سیستان باید بر چهار محور اقتصاد مرز، تکمیل زنجیره ارزش، توسعه صنایع کم‌آبر و دانش‌بنیان و همچنین توسعه صنایع معدنی فرآوری‌محور استوار شود و تحقق این هدف نیازمند حکمرانی شفاف، اجرای دقیق پروژه‌ها، رفع موانع ساختاری و پاسخ‌گویی دستگاه‌های اجرایی است.